

НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

Кафедра селекції, насінництва і генетики

ІНСТИТУТ РОСЛИНИЦТВА ІМ. В.Я. ЮР'ЄВА НААН УКРАЇНИ

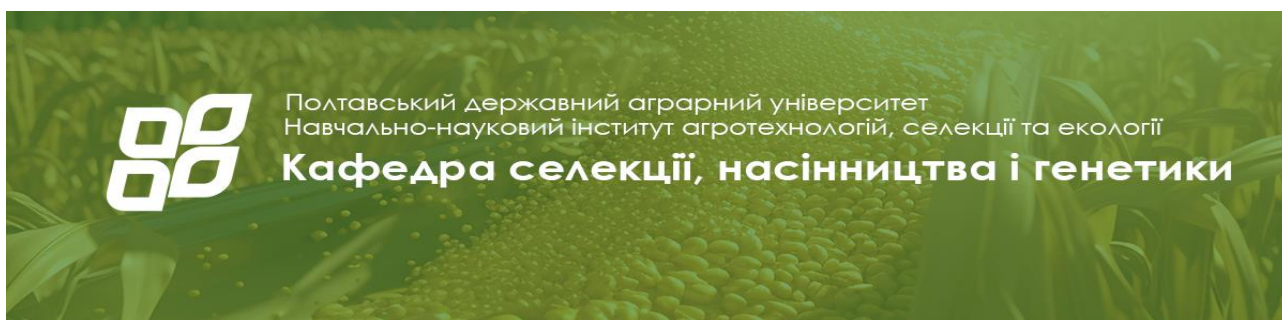
**МАТЕРІАЛИ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**“СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ
СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР”**

м. Полтава, 31 березня 2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології
Кафедра селекції, насінництва і генетики

ІНСТИТУТ РОСЛИННИЦТВА ІМ. В.Я. ЮР'ЄВА НААН УКРАЇНИ

***СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ
СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР***

**МАТЕРІАЛИ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

31 березня 2025 р.

УДК 631.527: 631.53

Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (31 березня 2025 року) / Редкол.: М.М. Маренич (відп. ред.) та ін. Полтава: ПДАУ, 2025. 136 с.

У матеріалах конференції наведено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, а також здобувачів та науковців науково-дослідних установ НААНУ та закладів вищої освіти МОН України.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Маренич М.М. – директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор;

Тищенко В.М. – завідувач кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор;

Білявська Л.Г. – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор;

Кулик М.І. – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор;

Баган А.В. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Юрченко С.О. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Четверик О.О. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н.;

Шокало Н.С. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Криворучко Л.М. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н.;

Рибальченко А.М. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Барат Ю.М. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Рошко І.І. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор філософії.

Рекомендовано до друку засіданням вченої ради Навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології ПДАУ, протокол №8 від 10 квітня 2025 року.

© Полтавський державний аграрний університет, 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ У СЕЛЕКЦІЇ РОСЛИН

Самородов В.М., Маренич М.М. СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ВЧЕНОГО-СЕЛЕКЦІОНЕРА	8
В.І. МОСКАЛЕНКА (1925-2008): ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ	
Суворова К.Ю., Леонов О.Ю., Усова З.В. ФОРМУВАННЯ СТІЙКОСТІ ДО ЗБУДНИКІВ ХВОРОБ У ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ У МИНУЛОМУ СТОЛІТТІ (ХАРКІВСЬКИЙ СЕЛЕКЦЕНТР)	12
Усова З.В., Шелякіна Т.А., Росанкевич О.М., Усова А.О., Усова Н.О. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ЗЕРНА ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР В ІНСТИТУТІ РОСЛИННИЦТВА ім. В.Я. ЮР'ЄВА НААН	15
Буйдін В.В., Буйдін Ю.В., Самородов В.М., Шиян О.О. СЕЛЕКЦІЯ ПІВОНІЇ В УКРАЇНІ: ЧАС І ЗДОБУТКИ ВАСИЛЯ ГОРОБЦЯ	18

СЕКЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТУ. ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ МЕТОДІВ У ТЕХНОЛОГІЯХ СЕЛЕКЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР

Білявська Л.Г., Діянова А.О., Білявський Ю.В. РЕЗУЛЬТАТИ СЕЛЕКЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ СЕЛЕКЦІ, НАСІННИЦТВА ТА СОРТОВОЇ АГРОТЕХНІКИ СОЇ	22
Палінчак О.В., Заверталюк В.Ф. РЕЗУЛЬТАТИ ЛІНІЙНОЇ СЕЛЕКЦІЇ КАВУНА ЗВИЧАЙНОГО	24
Маренич М.М., Куряча К.О. ВПЛИВ ПІДБОРУ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ НА ВРОЖАЙНІСТЬ В УМОВАХ НЕСТІЙКОГО ЗВОЛОЖЕННЯ	27
Барилко М.Г., Захаренко В.А. ОЦІНКА РІВНЯ КОРМОВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ГІБРИДНИХ ПОПУЛЯЦІЙ ГОРОШКУ ПОСІВНОГО (ЯРОГО)	29
Маренич М.М., Овсяник О.О. ВПЛИВ СОРТОВИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ НА ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННІ ОЗНАКИ КОНОПЕЛЬ ПОСІВНИХ	31
Єгоров Д.К., Єгорова Н.Ю., Реліна Л.І., Бордун М.Д. ВПЛИВ ДЕЯКИХ ФАКТОРІВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА СЕЛЕКЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ СІЛЬГОСПКУЛЬТУР В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	33
Зінченко С.В., Лозінський М.В., Самойлик М.О., Устинова Г.Л. ВИКОРИСТАННЯ ПОЛТАВСЬКОГО ІНДЕКСУ ПРИ ДОБОРАХ У ПОПУЛЯЦІЯХ F ₂₋₃ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ	36
Солонечна О.В., Рябчун В.К. СЕЛЕКЦІЙНА ЦІННІСТЬ КОЛЕКЦІЙНИХ ЗРАЗКІВ ЯРОЇ М'ЯКОЇ ПШЕНИЦІ ЗА СТІЙКІСТЮ ДО БУРОЇ ІРЖІ	38

Басюк П.Л., Грабовський М.Б., Павліченко К.В., Німенко С.С., Мандриш О.Ю., Железняк В.В. ДИНАМІКА ЗМІНИ ВМІСТУ СУХОЇ РЕЧОВИНИ У РОСЛИНАХ КУКУРУДЗИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ МІКРОДОБРИВ ТА РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ	41
Кулик М. І., Рожко І. І. АНАЛІЗ СОРТІВ БОБОВИХ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР ЗА ГОСПОДАРСЬКО-КОРИСНИМИ ОЗНАКАМИ, КІЛЬКІСНИМ ТА ЯКІСНИМ СКЛАДОМ В РЕЄСТРІ СОРТІВ РОСЛИН	44
Чернобай С.В., Рябчун В.К., Мельник В.С., Капустіна Т.Б., Щеченко О.Є. МЕТОДИ СТВОРЕННЯ НОВОГО СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ТРИТИКАЛЕ	46
Коваленко Н.П., Поспелова Г.Д. АНГЛІЙСЬКІ ТРОЯНДИ СЕЛЕКЦІЇ ДЕВІДА ОСТІНА	49
Долгальова Ю.А., Куманська Ю.О., Лозінський М.В., Сидорова І.М. ОЦІНКА СПЕЛЬТОПОДІБНИХ ЧОРНОБИЛЬСЬКИХ РАДІОМУТАНТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА НАТУРОЮ ЗЕРНА	52
Тищенко В.М., Криворучко Л.М., Котелевський Є.Ю., Коваль Д.О. РІВЕНЬ ФОРМУВАННЯ І МІНЛИВІСТЬ КІЛЬКІСНИХ ОЗНАК СОРТУ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СОНАТА ПОЛТАВСЬКА ПРИ ФРАКЦІЙНОМУ ВИРОЩУВАННІ ЗЕРНА	54
Жук О.І. ВРОЖАЙНІСТЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ЗА УМОВ ПОСУХИ	56
Чернобай Ю.О., Рябчун В.К., Кузьмишина Н.В., Шиянова Т.П. ЗБЕРІГАННЯ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР У КОНТРОЛЬОВАНИХ УМОВАХ	60
Оборонова А.В., Поспелов С.В. ГІСОП ЛІКАРСЬКИЙ: СПОСОБИ РОЗМНОЖЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ	61
Голуб О.Р., Коваленко Н.П. СЕЛЕКЦІЯ КУКУРУДЗИ НА СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ	63
Баган А.В., Рибкін В.В. АНАЛІЗ СОРТИМЕНТУ НУТУ ЗВИЧАЙНОГО	66
Криворучко Л.М., Сіренко М. ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	68
Рибальченко А.М., Ісаков Р.Р. ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ НАСІННИЦЬКОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ	69
Баган А.В., Маслівець О.В. НОВІ ПІДХОДИ ДО АДАПТИВНОЇ СЕЛЕКЦІЇ ЗА УМОВ ЗМІН КЛІМАТУ	72

СЕКЦІЯ 3. СОРТОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ УРОЖАЙНОСТІ

Молдован Ж.А., Молдован В.Г. ВПЛИВ АЗОТНОГО ЖИВЛЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СТРУКТУРИ ВРОЖАЮ ГІБРИДАМИ КУКУРУДЗИ СКОРОСТИГЛИХ ГРУП	75
---	----

Четверик О.О., Баган А.В. ВИРОЩУВАННЯ МАЛОПОШИРЕНИХ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ	78
Красовський В.В., Черняк Т.В., Гапон Ю.В., Шкура Т.В. ПОЛІПШЕННЯ КОЛЕКЦІЙНОГО ФОНДУ <i>ASIMINA TRILOBA</i> (L.) DUNAL В УМОВАХ ХОРОЛЬСЬКОГО БОТАНІЧНОГО САДУ	80
Філоненко С.В., Лисак В.М. ПІДБІР ОПТИМАЛЬНОГО ГІБРИДУ – ЗАПОРУКА МАКСИМАЛЬНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ	84
Бараболя О.В. РОЛЬ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В РЕАЛІЗАЦІЇ БІОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ	87
Барат Ю.М., Баган А.В. ВПЛИВ НОРМИ ВИСІВУ НАСІННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО	90
Шевченко В.О., Поспєлова Г.Д., Коваленко Н.П. ХВОРОБИ М'ЯТИ ТА ЇХ ПОШИРЕННЯ В УКРАЇНІ	92
Четверик О.О., Маслівець О.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ АМАРАНТУ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	94
Баган А.В., Євлаш В.В. ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА ЯКІСТЬ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	97
Четверик О.О., Микитенко А.О. ВИРОЩУВАННЯ ВІГНИ В УКРАЇНІ	99
Баган А.В., Словцова В.Д. ВПЛИВ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПЕРЦЮ СОЛОДКОГО (<i>Capsicum annuum</i> L.)	101
Юрченко С.О., Кузьменко О.О. ВПЛИВ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ІНОКУЛЯЦІЇ НАСІННЯ НА ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ СОРТІВ АРАХІСУ (<i>ARACHIS HYPOGAEA</i> L.)	103
Шокало Н.С., Реутенко В.Є. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МІКОРИЗИ ЗА ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ	105
Четверик О.О., Мусієнко Н.О. БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ РИЖІЮ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	108
Шакалій С.М., Маслівець О.В. ВПЛИВ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА НА ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СОНЯШНИКА	111
Юрченко С.О., Тутка Т.О. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДГОТОВКИ ПОСАДКОВОГО МАТЕРІАЛУ ЗА ВИРОЩУВАННЯ ЦИБУЛІ НА ПЕРО	113

Баган А.В., Брехунцова О.А. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПОМІДОРА ЇСТІВНОГО	115
Шокало Н.С., Губаренко М.О. ПОЗАКОРЕНЕВЕ ПІДЖИВЛЕННЯ СОНЯШНИКА	117
Шакалій С.М., Мусієнко Н.О. БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРИ <i>HELIANTHUS TUBEROSUS</i>	119
Юрченко С.О., Мусієнко Н.О. ПРИСКОРЕННЯ ДОЗРІВАННЯ ПЛОДІВ ПОМІДОРА ЇСТІВНОГО	122
Баган А.В., Кириченко Ю.С. ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ ОГІРКА ПОСІВНОГО	125
Юрченко С.О., Тутка Т.О. ВПЛИВ СОРТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ МІКРОЗЕЛЕНІ ГОРОХУ	127
Баган А.В., Новохатько С.С. ВПЛИВ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ГАРБУЗА МУСКАТНОГО	130
Юрченко С.О., Маслівець О.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ОГІРКА ПОСІВНОГО В УМОВАХ ЗАХИЩЕНОГО ҐРУНТУ	132
Юрченко С.О., Ковригіна Є.К. ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ПЕРА ЦИБУЛІ ШАЛОТ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ	135

10. Grabovskyi M., Kucheruk P., Pavlichenko K., Roubík H. Influence of macronutrients and micronutrients on maize hybrids for biogas production. *Environmental Science and Pollution Research*. 2023. 30. 70022–70038.

АНАЛІЗ СОРТІВ БОБОВИХ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР ЗА ГОСПОДАРСЬКО-КОРИСНИМИ ОЗНАКАМИ, КІЛЬКІСНИМ ТА ЯКІСНИМ СКЛАДОМ В РЕЄСТРІ СОРТІВ РОСЛИН

Кулик М. І., професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор
Рожко І. І., доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор філософії

Полтавський державний аграрний університет МОН України

Овочеві культури відрізняються значним різноманіттям, що проявляється в їхній морфологічній будові, реакції на кліматичні умови та вимогах до агротехнічних заходів. Ці особливості істотно впливають на їхній продуктивний потенціал [1]. Крім того, сортові характеристики також відіграють важливу роль у формуванні врожайності, якості продукції та стійкості рослин до абіотичних і біотичних факторів [2]. Сукупність цих чинників має вирішальне значення для розвитку як промислового, так і присадибного овочівництва [3, 4].

Наразі, з метою збільшення споживання вітамінної продукції, актуальним завданням для багатьох країн є розширення вирощування зернобобових овочевих культур. Це відповідає цілям сталого розвитку, зокрема подоланню голоду та розвитку сільського господарства [5].

Для виконання цього завдання ми провели аналітичне (теоретичне) дослідження на основі змістовного огляду літератури. У своїй роботі ми використовували наступні методи: діалектичного пізнання процесів і явищ, монографічний; емпіричний; порівняльного аналізу та абстрактно-логічний підхід. Метою проведення огляду було визначення кількісного складу сортів й гібридів овочевих культур (з родини бобові, лат. *Fabaceae* – це арахіс, квасоля овочева, вігна, горох овочевий та боби). Які оцінювали за комплексом показників для поширення на території України та їх врожайності відповідно Державного реєстру сортів, придатний для поширення в Україні (надалі – Реєстр) [6].

За результатами аналізу кількісного складу сортів бобових овочевих культур, що занесені до Реєстру визначено 128 сортів (всього за овочевими – 1103 сортів). Це сорти, які представлені українською та іноземною селекцією за

видами: арахіс підземний – два сорти, квасоля звичайна (овочева) – 20, горох посівний (овочевий) – 16, боби кормові – один та також наявно по одному сорту вігні променистої (квасоля золотиста, маш) і вігна спаржевої. Переважна більшість представлена сортами *Pisum sativum* L., *Phaseolus vulgaris* L., їх частка від загальної кількості становить 39,0 % та 48,7 % відповідно. Асортимент малопоширених бобових овочевих культур почав поповнюватися з 2023 року, саме такими видами, як: вігна спаржева сорт ‘Кафедральна’, вігна промениста (квасоля золотиста, маш) сорт ‘Бераш’, боби кормові сорт ‘Суперагуадульче’.

З-поміж досліджуваного асортименту бобових овочевих культур найбільший відсоток у Реєстрі сортів становлять сорти квасолі звичайної (овочевої) *Phaseolus vulgaris* L. З-поміж них виокремлені найбільш врожайні сорти: ‘Бергголд’, ‘Топкроп’, ‘Супернано жовте’, ‘Сонестіна’ урожайність яких коливається від 35,2 до 45,0 т/га та перевищує інші сорти (на 30,0 до 54,0 %). Порівняно меншу кількість у Реєстрі становить оновлений асортимент гороху посівного (овочевого). Всі сорти гороху представлені іноземною селекцією: Німеччини, Нідерланів, Бельгії, Швейцарії. За хімічними показниками, переважають низькобілкові сорти, їх частка становить 68,75 %. До високобілкових сортів віднесені: ‘Логан’, ‘Ліптон’, ‘Дезайн’, частка вмісту білку яких перевищує 29,0 %. Найменший відсоток становлять сорти бобів кормових та види вігні по 2,4 % від загальної кількості сортів овочевих бобових культур.

За урожайністю, найурожайнішими сортами серед овочевих бобових культур є сорти квасолі звичайної (овочевої): ‘ЕСКАДРОН’, ‘Супернано жовте’ урожайність яких коливається від 40,0-45,0 т/га, мають високий вміст білку від 22,0 до 25,0 % та придатні для вирощування у всіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Висок врожайні також сорти: ‘Кайен’ – 36,1 т/га, ‘Топкроп’ – 40,0, ‘Супернано жовте’ – 40,0, ‘Сонестіна’ – 40,0, ‘Бергголд’ – 45,0. З-поміж сортів гороху посівного (овочевого) виокремлено наступні: ‘Логан’ – 6,0, ‘ЗОНВЕРТ’ – 6,3, ‘Медісон’ – 6,0, ‘Сімко’ – 6,0, ‘КУДО’ – 7,0, ‘РОМАГО’ – 7,1, ‘Ельдорадо’ – 7,1, ‘Колорадо’ – 7,1 т/га.

Отже, новостворені сорти овочевих культур, що внесені в Реєстр сортів рослин формують високу врожайність товарної продукції. Усі сорти певною мірою адаптовані та придатні до вирощування у різних кліматичних зонах нашої країни, переважно – це Лісостепова зона та Полісся. Всі сорти овочевих бобових культур придатні до широкого використання та споживання як у свіжому вигляді так і в переробленому вигляді.

Таким чином, встановлено, що у групі бобових овочевих культур в Реєстр сортів найбільшу частку (48,7 %) становлять сорти квасолі звичайної (овочевої) та гороху посівного (овочевого) – 39,0 %. Найменший відсоток – сорти бобів кормових та види вігні по 2,4 % від загальної кількості сортів овочевих бобових культур.

Список літературних джерел

1. Амонс С. Е., Красняк О. П. Виробництво овочів в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку галузі. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. Вип. 20. С. 97–115. DOI: 10.37128/2707-5826-2021-8
2. Сиплива Н. О., Кулик М. І., Рожко І. І., Гайдай А. О. Сучасний стан сортових ресурсів овочевих культур в Україні. *Scientific Progress & Innovations*. 2023. № 26 (4). С. 77–84. DOI:<https://doi.org/10.31210/spi2023.26.04.14>
3. Сучасні системи виробництва овочів: монографія / за ред. О. Д. Вітанова. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 214 с.
4. Вітанов О. Д. Присадибне овочівництво. Науково-практичний посібник. 2-е вид. Київ : Видавничий дім «Вінніченко», 2023. 156 с.
5. Шводіауер Г., Перерва П. Характеристика цілей сталого розвитку. Авіація, промисловість, суспільство : матеріали 4-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 18 травня 2023 р., м. Кременчук / редкол. В. В. Сокурєнко [та ін.] ; Кременчуц. льотний коледж. Харків : ХНУВС, 2023. С. 883–886.
6. Державний реєстр сортів, придатний для поширення в Україні. Інтернет-джерело. Режим доступу: <https://minagro.gov.ua/napryamki/roslinnictvo/reyestr-sortiv-roslinukrayini/reyestr-sortiv-roslin-ukrayini>. 221

МЕТОДИ СТВОРЕННЯ НОВОГО СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ТРИТИКАЛЕ

Чернобай С. В., завідувач лабораторії селекції та генетики тритикале, к. с.-г. н.

Рябчун В. К., заступник директора з наукової роботи з генетичними ресурсами рослин, к. б. н., с. н. с.

Мельник В. С., ст. н. с. лабораторії селекції та генетики тритикале, к. с.-г. н.

Капустіна Т. Б., пров. н. с. лабораторії селекції та генетики тритикале, к. с.-г. н., с. н. с.

Щеченко О. Є., м. н. с. лабораторії селекції та генетики тритикале

Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН України

Важливе значення в селекції тритикале відіграє внутрішньовидова гібридизація, для якої використовують зразки озимого і ярого типу розвитку. У ранніх поколіннях гібридів за рахунок широкого формоутворюючого процесу виникають нові форми тритикале, які поєднують цінні господарські ознаки [1–4].

Метою досліджень було створення селекційного матеріалу тритикале, який має комплекс цінних господарських ознак.